2025/1539

25.7.2025.

PADOMES DIREKTĪVA (ES) 2025/1539

(2025. gada 18. jūlijs),

ar ko Direktīvu 2006/112/EK groza attiecībā uz PVN noteikumiem par nodokļa maksātājiem, kas veicina importēto preču tālpārdošanu, un attiecībā uz īpašā režīma no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanai un īpašā režīma importa PVN deklarēšanai un samaksai piemērošanu

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību un jo īpaši tā 113. pantu,

ņemot vērā Eiropas Komisijas priekšlikumu,

pēc leģislatīvā akta projekta nosūtīšanas valstu parlamentiem,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu ([1]),

ņemot vērā Eiropas Ekonomikas un sociālo lietu komitejas atzinumu ([2]),

saskaņā ar īpašu likumdošanas procedūru,

tā kā:

(1) Ir pierādīts, ka importa vienas pieturas aģentūras (*IOSS*) režīma izmantošana atvieglo un garantē lielāku PVN saistību izpildi attiecībā uz importu un tādējādi nodrošina, ka nenotiek konkurences izkropļojumi, kas Savienības piegādēm kaitētu tādēļ, ka nodokļi par zemas vērtības sūtījumu importu no trešām valstīm patērētājiem Savienībā tiktu iekasēti mazāk efektīvi. Ņemot vērā importa straujo pieaugumu, *IOSS* režīma izmantošanu vajadzētu stimulēt vēl vairāk. Tāpēc, lai sasniegtu šo mērķi, piegādātājus vai domājamos piegādātājus, kas nav reģistrēti *IOSS* režīmā, bet veic piegādes *IOSS* režīma darbības jomā, principā vajadzētu padarīt atbildīgus par importa PVN un par PVN par importēto preču tālpārdošanu preču galamērķa dalībvalstīs, tādējādi tiem vajadzētu reģistrēties katrā no minētajām dalībvalstīm.

(2) Lai aizsargātu dalībvalstu nodokļu ieņēmumus, piegādātājiem vai domājamajiem piegādātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību Savienībā un neizmanto *IOSS* režīmu, vajadzētu būt pienākumam iecelt nodokļu pārstāvi, kurš uzņemtos visas PVN saistības, kas saistītas ar visiem atbilstīgajiem importa sūtījumiem. Tomēr minētais pienākums nebūtu jāpiemēro, ja piegādātājs vai domājamais piegādātājs veic uzņēmējdarbību valstī, kas minēta Komisijas Īstenošanas lēmumā (ES) 2021/942 ([3]), vai valstī, ar kuru importa dalībvalsts ir noslēgusi nolīgumu par savstarpēju palīdzību. Lai uzlabotu izpildi, pienākums izmantot nodokļu pārstāvi ir piemērots un samērīgs pasākums piegādātājiem vai domājamajiem piegādātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību Savienībā un neizmanto *IOSS* režīmu.

(3) Lai nodrošinātu vienlīdzīgus konkurences apstākļus PVN iekasēšanai par importētu preču atbilstīgu tālpārdošanu, nosacījumi šāda nodokļu pārstāvja iecelšanai attiecībā uz PVN nomaksu būtu jāsaskaņo ar nosacījumiem, kuri nosaka pienākumu piegādātājiem vai domājamajiem piegādātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību Savienībā, iecelt starpnieku attiecībā uz *IOSS* režīma izmantošanu. Tādējādi konkrētiem piegādātājiem vai domājamajiem piegādātājiem, kas neveic uzņēmējdarbību Savienībā, būtu pienākums katrā dalībvalstī, kurā notiek šādas piegādes, iecelt nodokļu pārstāvi gan attiecībā uz importa PVN, gan PVN par importēto preču tālpārdošanu. Tomēr, ja *IOSS* režīms netiks izmantots, importa dalībvalsts un – preču tālpārdošanas gadījumā – importēto preču galamērķa dalībvalsts būs viena un tā pati dalībvalsts, tāpēc šajā konkrētajā dalībvalstī varētu nebūt nepieciešams iecelt divus dažādus nodokļu pārstāvjus.

([1]) 2025. gada 8. jūlija atzinums (*Oficiālajā Vēstnesī* vēl nav publicēts).
([2]) OV C, C/2024/1579, 5.3.2024., ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/1579/oj.
([3]) Komisijas Īstenošanas lēmums (ES) 2021/942 (2021. gada 10. jūnijs), ar ko paredz noteikumus Padomes Direktīvas 2006/112/EK piemērošanai attiecībā uz to trešo valstu saraksta izveidi, ar kurām Savienība ir noslēgusi nolīgumu par savstarpēju palīdzību, kura darbības joma ir līdzīga Padomes Direktīvai 2010/24/ES un Padomes Regulai (ES) Nr. 904/2010 (OV L 205, 11.6.2021., 80. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_impl/2021/942/oj).

(4) Ja *IOSS* režīms netiek izmantots, importa PVN par atbilstīgajiem sūtījumiem tieši iekasē preču galamērķa dalībvalsts, proti, dalībvalsts, kurā importē. Turpretī gadījumos, kad *IOSS* režīms tiek izmantots, importēšanai nepiemēro importa PVN, un PVN par importēto preču tālpārdošanu iekasē piegādātājs vai domājamais piegādātājs, kurš to samaksā identifikācijas dalībvalstij, kas šo PVN pārskaita attiecīgajām patēriņa dalībvalstīm. Tāpēc, paredzot nosacījumus nodokļu pārstāvja iecelšanai gadījumos, kad neizmanto *IOSS* režīmu, būtu jāņem vērā minētā situācija. Paredzot nosacījumus starpnieka iecelšanai gadījumos, kad izmanto *IOSS* režīmu, dalībvalstīm ir atļauts pieprasīt garantijas, kas ir adekvātas un samērīgas ar riskiem, kuri ir saistīti ar personām un darījumiem, kas iesaistīti starpniecībā.

(5) Netiešajiem pārstāvjiem muitā ir nozīmīga loma sūtījumu importa procedūrās. Lai gan to pienākumi galvenokārt ir saistīti ar muitas noteikumiem, tie var aktīvi rīkoties, lai nodrošinātu, ka tiek iekasēts importa PVN. Pašlaik tas ir iespējams tad, ja netiešais pārstāvis muitā ir noteikts par personu, kas ir atbildīga par importa PVN nomaksu. Tomēr saskaņā ar tādiem pasākumiem, kas paredzēti, lai stimulētu *IOSS* režīma izmantošanu, un kas ieviesti ar šo direktīvu, netiešajam pārstāvim muitā varētu uzlikt atbildību par importa PVN nomaksu, ja netiešais pārstāvis muitā darbojas kā tās personas nodokļu pārstāvis, kurai ir jāmaksā importa PVN. Tā kā tas, ka netiešais pārstāvis muitā var darboties kā nodokļu pārstāvis, ir iespēja, bet ne pienākums, ir lietderīgi ļaut dalībvalstīm noteikt, ka netiešie pārstāvji muitā, kuri nerīkojas kā nodokļu pārstāvji, ir solidāri atbildīgi par importa PVN, lai nodrošinātu importa PVN nomaksu. Turklāt dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai solidāru atbildību par importa PVN nomaksu noteikt citām personām, piemēram, personām, kas ir atbildīgas par muitas parāda nomaksu muitas pārkāpumu gadījumā.

(6) Saskaņā ar tādiem pasākumiem, kas paredzēti, lai stimulētu *IOSS* režīma izmantošanu, un kas ieviesti ar šo direktīvu, piegādātājs vai domājamais piegādātājs tiek darīts sistemātiski atbildīgs par importa PVN nomaksu. Līdz ar to, ja piegādātājs, domājamais piegādātājs un attiecīgā gadījumā to ieceltais nodokļu pārstāvis vai persona, kuru var uzskatīt par solidāri atbildīgu par importa PVN nomaksu, nepilda savus PVN pienākumus attiecībā uz konkrētām importētajām precēm, attiecīgās preces netiks laistas brīvā apgrozībā. Lai izvairītos no tā, ka tas ir pircējs, kas saskaras ar negatīvām sekām tādēļ, ka personas, kuras ir atbildīgas par importa PVN nomaksu, nepilda savus pienākumus, dalībvalstīm vajadzētu būt iespējai atļaut, ka pircējs, ja tas piekrīt, samaksā importa PVN, kas jāmaksā piegādātājam vai domājamajam piegādātājam, ja piegādātājs vai domājamais piegādātājs nepilda reģistrācijas un maksāšanas pienākumus un ja personai, kura iesniedz muitas deklarāciju importēšanas brīdī, piegādātājs vai domājamais piegādātājs nav zināms. Tomēr dalībvalstīm vajadzētu ļaut paredzēt piemērotus nosacījumus un procedūras minētās iespējas piemērošanai, lai izvairītos no tā, ka tas, ka pircējs maksā importa PVN, vājina to pasākumu efektivitāti, kas paredzēti, lai stimulētu *IOSS* režīma izmantošanu, un kas ieviesti ar šo direktīvu. Minētajam maksājumam nebūtu jāskar pircēja iespēja atgūt importa PVN no piegādātāja vai domājamā piegādātāja saskaņā ar attiecīgajām civiltiesībām. Tā kā minētā iespēja ir paredzēta, lai pārvarētu grūtības, ko rada pāreja no pircēja atbildības uz piegādātāja vai domājamā piegādātāja atbildību attiecībā uz importa sūtījumiem, Komisijai būtu jāizvērtē, vai ir pamatoti saglabāt minētos noteikumus pēc muitas reformas pabeigšanas.

(7) Saskaņā ar īpašajiem režīmiem, kas izklāstīti Padomes Direktīvas 2006/112/EK ([4]) XII sadaļas 7. nodaļā, persona, kas ir atbildīga par importa PVN nomaksu saistībā ar importēto preču atbilstīgu tālpārdošanu, ir pircējs. Tas ir pretrunā mērķim atbildību novirzīt no pircēja uz piegādātāju vai domājamo piegādātāju un padarīt tos sistemātiski atbildīgus par importa PVN attiecībā uz minētajām precēm. Pat tajos gadījumos, kad pircējs maksā importa PVN, atbildīgs principā ir piegādātājs vai domājamais piegādātājs. Tāpēc īpašais režīms vairs nebūtu jāpiemēro, un tas būtu jāsvītro.

(8) Saskaņā ar Dalībvalstu un Komisijas 2011. gada 28. septembra kopīgo politisko deklarāciju par skaidrojošiem dokumentiem ([5]) dalībvalstis ir apņēmušās, paziņojot savus transponēšanas pasākumus, pamatotos gadījumos pievienot vienu vai vairākus dokumentus, kuros paskaidrota saikne starp direktīvas sastāvdaļām un atbilstīgajām daļām valsts transponēšanas instrumentos. Attiecībā uz šo direktīvu likumdevējs uzskata, ka šādu dokumentu nosūtīšana ir pamatota.

(9) Ņemot vērā to, ka šīs direktīvas mērķi, proti, sekmēt koncepciju "vienota PVN reģistrācija Savienībā", var sasniegt tikai Savienības līmenī, Savienība var pieņemt pasākumus saskaņā ar Līguma par Eiropas Savienību (LES) 5. pantā noteikto subsidiaritātes principu. Saskaņā ar minētajā pantā noteikto proporcionalitātes principu šajā direktīvā paredz vienīgi tos pasākumus, kas ir vajadzīgi minētā mērķa sasniegšanai.

([4]) Padomes Direktīva 2006/112/EK (2006. gada 28 novembris) par kopējo pievienotās vērtības nodokļa sistēmu (OV L 347, 11.12.2006., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/112/oj).

([5]) OV C 369, 17.12.2011., 14. lpp.

(10) Tādēļ būtu attiecīgi jāgroza Direktīva 2006/112/EK,

IR PIEŅĒMUSI ŠO DIREKTĪVU.

1. pants

Direktīvas 2006/112/EK grozījumi, kas stājas spēkā no 2028. gada 1. jūlija

Direktīvu 2006/112/EK groza šādi:

1) direktīvas 201. pantu aizstāj ar šādu:

"*201. pants*

1. Importējot preces, PVN maksā persona vai personas, kuras importa dalībvalsts noteikusi vai atzinusi par atbildīgām.

2. Atkāpjoties no šā panta 1. punkta, persona, kura ir atbildīga par importa PVN nomaksu, ir piegādātājs vai attiecīgā gadījumā domājamais piegādātājs saskaņā ar 14.a panta 1. punktu, kas veic no trešām teritorijām vai trešām valstīm importētu preču tālpārdošanu, uz kuru attiektos XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļā noteiktais īpašais režīms.

3. Ja šā panta 2. punktā minētais piegādātājs vai domājamais piegādātājs neveic uzņēmējdarbību Kopienā, bet trešā valstī, ar kuru ne Savienība, ne importa dalībvalsts nav noslēgusi nolīgumu par savstarpēju palīdzību, kura darbības joma ir līdzīga Padomes Direktīvai 2010/24/ES (*) un Regulai (ES) Nr. 904/2010, minētais piegādātājs vai domājamais piegādātājs par personu, kas atbildīga par importa PVN nomaksu, ieceļ pārstāvi nodokļu jautājumos importa dalībvalstī.

4. Ja preču imports ir atbrīvots saskaņā ar 143. panta 1. punkta ca) apakšpunktu, šā panta 3. punktu nepiemēro.

(*) Padomes Direktīva 2010/24/ES (2010. gada 16. marts) par savstarpēju palīdzību prasījumu piedziņā saistībā ar noteiktiem maksājumiem, nodokļiem, un citiem pasākumiem (OV L 84, 31.3.2010., 1. lpp., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2010/24/oj).";

2) direktīvā iekļauj šādu pantu:

"*201.a pants*

Neskarot 201. panta 2. un 3. punktu un ja personas, kas ir atbildīgas par importa PVN nomaksu, nepilda savus minētajās daļās paredzētos nodokļu pienākumus, dalībvalstis saskaņā ar to paredzētiem nosacījumiem un procedūrām var atļaut pircējam samaksāt importa PVN, kas ir jāmaksā minētajām personām.";

3) direktīvas 204. panta 1. punktu groza šādi:

a) punkta otro daļu aizstāj ar šādu:

"Turklāt, ja darījumu, par kuru uzliek nodokli, veic nodokļa maksātājs, kas neveic uzņēmējdarbību dalībvalstī, kurā maksājams PVN, un ja attiecībās ar valsti, kur šis nodokļa maksātājs veic uzņēmējdarbību vai kur tam ir pastāvīgā iestāde, nepastāv neviens juridisks instruments par savstarpēju palīdzību, kuras darbības joma ir līdzīga Direktīvā 2010/24/ES un Regulā (ES) Nr. 904/2010 paredzētajai, dalībvalstis var veikt pasākumus, lai noteiktu, ka par PVN nomaksu atbildīgā persona ir pārstāvis nodokļu jautājumos, kuru iecēlis nodokļa maksātājs, kas neveic uzņēmējdarbību attiecīgajā dalībvalstī.";

b) punktam pievieno šādu daļu:

"Atkāpjoties no šā punkta pirmās un otrās daļas, ja nodokļa maksātājam ir jāieceļ pārstāvis nodokļu jautājumos saskaņā ar 201. panta 3. punktu, minētais nodokļa maksātājs pārstāvi nodokļu jautājumos ieceļ par personu, kas atbildīga par PVN nomaksu par tādu preču tālpārdošanu, kuras importētas no trešām teritorijām vai trešām valstīm un attiecībā uz kurām būtu tiesības izmantot īpašo režīmu, kas izklāstīts XII sadaļas 6. nodaļas 4. iedaļā.";

4) direktīvas 205. pantā pievieno šādu daļu:

"Turklāt 201. panta 2. un 3. punktā minētajos gadījumos dalībvalstis var paredzēt, ka par importa PVN nomaksu ir solidāri atbildīga kāda cita persona, nevis pircējs vai par PVN nomaksu atbildīgā persona.";

5) direktīvā iekļauj šādu pantu:

"*205.a pants*

Līdz 2032. gada 31. martam Komisija, pamatojoties uz dalībvalstu sniegto informāciju, iesniedz Padomei novērtējuma ziņojumu par 201. panta 2., 3. un 4. punkta, 201.a panta, 204. panta 1. punkta ceturtās daļas un 205. panta otrās daļas darbību, tostarp par to ietekmi uz iekšējā tirgus darbību, un izvērtē vajadzību saglabāt 201.a pantu un 205. panta otro daļu, un, ja to uzskata par vajadzīgu, iesniedz attiecīgu tiesību akta priekšlikumu.";

6) svītro XII sadaļas 7. nodaļu.

2. pants

Transponēšana

1. Dalībvalstis līdz 2028. gada 30. jūnijam pieņem un publicē normatīvos un administratīvos aktus, kas vajadzīgi, lai izpildītu šīs direktīvas prasības. Dalībvalstis par to tūlīt informē Komisiju.

Tās piemēro minētos noteikumus no 2028. gada 1. jūlija.

Kad dalībvalstis pieņem minētos noteikumus, tajos ietver atsauci uz šo direktīvu vai arī šādu atsauci pievieno to oficiālai publikācijai. Dalībvalstis nosaka paņēmienus, kā izdarāma šāda atsauce.

2. Dalībvalstis dara Komisijai zināmus to tiesību aktu galvenos noteikumus, ko tās pieņem jomā, uz kuru attiecas šī direktīva.

3. pants

Stāšanās spēkā

Šī direktīva stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

4. pants

Adresāti

Šī direktīva ir adresēta dalībvalstīm.

Briselē, 2025. gada 18. jūlijā

Padomes vārdā –

priekšsēdētāja

M. BJERRE